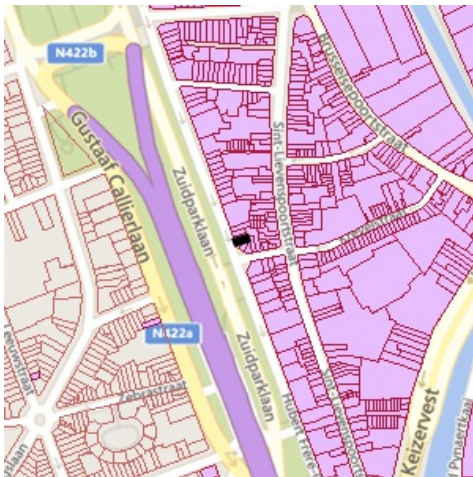

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2019-0092234	Datum opzoeking:	25/04/2019
Referentienummer:	MDK 3863	Zoekdata:	Hubert Frère-Orbanlaan 304, 9000 - Gent
Datum opzoeking themabestand:	25/04/2019	Perceel:	44804D2888/00D002

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Voorkooprecht van toepassing

Legende

- Voorkooprecht van toepassing
- Geen voorkooprecht van toepassing

Type Vlaams voorkeurecht	Overzicht begunstigten Vlaams voorkeurecht	VKBO-Nummer	Begindatum bekendmaking	Prioriteit
VWC Bijzonder gebied	ABC bvba	0404688354	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	De Gentse Haard	0400030077	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	Gewestelijke Maatschappij voor de Klein Landeigendom Het Volk	0400067590	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	Habitare+	0400189831	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	Volkshaard	0400067887	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	Wonen	0401023635	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	WoninGent	0400032156	26/01/2019	1
VWC Bijzonder gebied	Vlaams Woningfonds	0421111543	26/01/2019	2
VWC Bijzonder gebied	Stad Gent	0207451227	26/01/2019	3

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

In dit uittreksel worden alle Vlaamse voorkeurechten vermeld. Conventionele voorkeurechten en eventuele federale voorkeurechten vallen buiten het toepassingsgebied van dit uittreksel en moet u opzoeken via andere kanalen.

Datum opzoeking themabestand

De datum waarop het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkeurechten' werd nagegaan of er al dan niet Vlaamse voorkeurechten van toepassing zijn op de gevraagde percelen. De resultaten m.b.t voorkeurechten zijn bijgevolg enkel geldig voor deze datum. Deze datum kan maximum 2 jaar terug in de tijd gaan i.v.m. de datum opzoeking themabestand.

Datum informatieve vraag

De datum waarvoor de Vlaamse voorkeurechten opgevraagd worden.

Kolommen

De kolommen type, overzicht, begunstigten, begindatum bekendmaking en prioriteit worden enkel ingevuld indien er een voorkeurecht van toepassing is en de informatie gekend is.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Informatie Vlaanderen en op basis van het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkeurechten', erkend als authentieke geografisch gegevensbron (Decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten (B.S. 24/07/2007) en Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten en houdende de erkenning van het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkeurechten' als authentieke geografische gegevensbron (B.S. 10/08/2012)).

0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2019-0092234	Datum opzoeking:	25/04/2019
Referentienummer:	MDK 3863	Zoekdata:	Hubert Frère-Orbanlaan 304, 9000 - Gent
Perceel:	44804D2888/00D002		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]

Wateroverstromingsgevoelige gebieden - kaart 2017

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Controleer of het perceel (gedeeltelijk) ingekleurd is als mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied
- Informatief: het middelpunt van het perceel is "Niet overstromingsgevoelig"

Legende

- Niet overstromingsgevoelig
- Mogelijk overstromingsgevoelig
- Effectief overstromingsgevoelig

Risicozones overstromingen - kaart 2017

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Controleer of het perceel (gedeeltelijk) ingekleurd is als risicozone voor overstromingen
- Informatief: het middelpunt van het perceel is niet gelegen in een risicozone voor overstromingen

Legende

- Risicozone overstroming
- Nieuwe risicozone overstroming (kaart 2017)

Afgebakende gebieden

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het perceel is niet gelegen in een afgebakende oeverzone of afgebakend overstromingsgebied.

Legende

- IWB Oeverzone
- IWB Overstromingsgebied

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Overstromingsgevoelige gebieden – kaart 2017

Het betreft de informatie voor vastgoed in overstromingsgevoelig gebied ingevoerd in het decreet Integraal Waterbeleid (via aan wijziging van Wet 19 juli 2013), als instrument in de aanpak van wateroverlast.

Afgebakende oeverzones en overstromingsgebieden

Het betreft de gebieden afgebakend als oeverzone of overstromingsgebied om ervoor te zorgen dat er ruimte blijft voor water. In deze afgebakende zones, gelden een aantal gebruikersbeperkingen en kunnen instrumenten van recht van voorkoop, aankoopplicht of vergoedingsplicht van toepassing zijn.

Risicozones overstromingen - kaart 2017

Risicozones zoals bepaald in het Koninklijk besluit van 20 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2007 tot afbakening van de risicozones bedoeld in artikel 68-7 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst (met betrekking tot de verzekering tegen natuurrampen).

Meer info

www.integraalwaterbeleid.be
www.waterinfo.be/watertoets

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van de Vlaamse Milieumaatschappij, Dokter De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van de Vlaamse Milieumaatschappij via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2019-0092234	Datum opzoeking:	25/04/2019
Referentienummer:	MDK 3863	Zoekdata:	Hubert Frère-Orbanlaan 304, 9000 - Gent
Perceel:	44804D2888/00D002		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]

Gewestplan

Hoofdbestemming (*):	woongebieden met cultureel, historische en/of esthetische waarde
Datum goedkeuring gewestplan:	8/10/1977
Gewestplan:	origineel gewestplan Gentse en Kanaalzone
Categorie:	Wonen

Indicatieve kaartweergave

Legende

 0100 - Woongebieden	 0700 - Groengebieden
 0105 - Woonuitbreidingsgebieden	 0701 - Natuurgebieden
 0200 - Gebieden voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut	 0702 - Natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuureservaten
 0400 - Recreatiegebieden	 0800 - Bosgebieden
 0401 - Gebieden voor dagrecreatie	 0900 - Agrarische gebieden
 0402 - Gebieden voor verblijfsrecreatie	 0901 - Landschappelijke waardevolle agrarische gebieden
 0410 - Gebieden voor toeristische recreatieparken (TRP)	 1000 - Industriegebieden
 0500 - Parkgebieden	 1100 - Ambachtelijke bedrijven en KMO's
 0600 - Bufferzones	 1700 - Landelijke gebieden

Uitgebreide legende <http://vastgoedinfo.vastgoedloket.be/gewestplan.pdf>

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

Naam:	Afbakening grootstedelijk gebied Gent
Datum goedkeuring:	1/19/2006
Planidentificatienummer:	RUP_02000_212_00126_00001

Indicatieve kaartweergave

Legende

- Contouren van grondvlakken
- Contouren van overdrukken (indien geen grondvlak van GewRUP aanwezig, is bestemming op gewestplan ook nog van kracht)
- Contouren van lijnen

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Gewestplan

Het gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat enkel nog van kracht is op die plekken waar het niet vervangen is door een nieuwer plan. Na 2000 zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plekken gewijzigd door de opmaak van de 'ruimtelijke uitvoeringsplannen' (RUP'S).

Belangrijke Noot

Wilt u weten welke bestemming geldt op een bepaald perceel, dan vraagt u dit best na bij de gemeente. Zij hebben een overzicht van alle geldende plannen (ruimtelijke uitvoeringsplannen van gewest, provincie of gemeente, maar ook bijzonder plannen van aanleg) die het gewestplan intussen mogelijks hebben vervangen.

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan

Een ruimtelijk uitvoeringsplan heeft uitvoering aan een ruimtelijk structuurplan. Het heeft een verordende waarde voor alle overheidsbeslissing. Het Vlaams gewest maakt gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Ook provincies en gemeenten maken ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Raadpleeg de gemeente of provincie voor een overzicht van de plannen op hun grondgebied.

Meer info

www.ruimtelijkeordering.be

* Indien het perceel ingetekend is met meerdere bestemmingen, kan u de andere bestemmingen via de legende afleiden.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van Ruimte Vlaanderen, Koning Albert II-Laan 19 bus 11, 1210 Brussel, namens het Vlaams Gewest en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Ruimte Vlaanderen via de ORIS webservices.

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2019-0092234	Datum opzoeking:	25/04/2019
Referentienummer:	MDK 3863	Zoekdata:	Hubert Frère-Orbanlaan 304, 9000 - Gent
Perceel:	44804D2888/00D002		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]

Informatievraag: beschermd onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

- Cultuurhistorische landschappen
- Archeologische sites
- Stads- en dorpsgezichten
- Monumenten
- Overgangszones

Informatievraag: vastgestelde inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** vastgestelde archeologische zone (detail zie bijlage)

Legende

- Landschapsatlas
- Historische tuinen en parken
- Houtige beplantingen
- Archeologische zones
- Bouwkundig erfgoed - gehelen
- Bouwkundig erfgoed - relictten

Informatievraag: wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** archeologisch erfgoed - zones (detail zie bijlage)

Legende

- Historische tuinen en parken
- Archeologische zones
- Bouwkundig erfgoed - gehelen
- ▲ Bouwkundig erfgoed - relict
- Houtige beplantingen
- Landschapatlas
- Orgels

Informatievraag: Unesco werelderfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Belfort, lakenhal en Mammelokker:** buffer: Unesco werelderfgoed bufferzone (detail zie bijlage)

Legende

- Bufferzones
- Kernzones

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

Onroerend erfgoed wordt beschermd omdat het van grote waarde is voor de gemeenschap. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Het onroerend erfgoeddecreet voorziet vier mogelijke beschermingsstatuten;

1. een beschermd monument
2. een beschermd cultuurhistorisch landschap
3. een beschermd stads- of dorpsgezicht
4. een beschermde archeologische site

Geïnteriseerd onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Daarnaast zijn er ook enkele thematische inventarissen gerealiseerd: over historische tuinen en parken, houtige beplantingen met erfgoedwaarde en orgels.

Geïnteriseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met bepaalde rechtsgevolgen, die verschillen naargelang de inventaris.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet in de vaststelling van minstens vijf inventarissen:

- De inventaris van het bouwkundig erfgoed
- De landschapsatlas
- De inventaris van de archeologische zones
- De inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde
- De inventaris van historische tuinen en parken

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel vijf beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette en de volledige Brugse binnenstad.

Informatieverplichting

Iedereen die **een beschermd onroerend erfgoed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar dient in de publiciteit én in de onderhandse en authentieke akte vermelden dat het om een beschermd goed gaat, en wat de precieze rechtsgevolgen daarvan zijn.

Iedereen die **een geïnteriseerd onroerend goed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar, moet dit niet in de publiciteit vermelden, maar wel in de onderhandse en authentieke akte, alsook de precieze rechtsgevolgen die aan de opname verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 4 van het Onroerenderfgoeddecreet op te nemen.

Archeologie

Op percelen die in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site gelegen zijn of die in een archeologische zone gelegen zijn die opgenomen is in de vastgestelde inventaris van archeologische zones dient de archeologieregelgeving te worden nageleefd. Zorg dat je het correcte traject volgt bij vergunningsaanvragen.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: MDK 3863)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Gent

Vastgestelde archeologische zone 19-02-2016 tot heden

Beknopte karakterisering

Typologies [stadsomwallingen](#), [steden](#)

Dating [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

is de aanduiding van

- Historische stadskern van Gent

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11888>

Beschermingsbesluiten

- <https://id.erfgoed.net/besluiten/5886>

Archeologisch erfgoed - zones: Historische stadskern van Gent

archeologisch erfgoed - zones

Beknopte karakterisering

Typologies stadsomwallingen, steden

Dating middeleeuwen, nieuwe tijd

Beschrijving

Algemene Beschrijving

De historische kern van Gent is gesitueerd op beide oevers van de Leie en de Schelde en hun samenvloeiing ter hoogte van de vroegere Sint-Baafsabdij. Zandige hoogten langsheen de valleien kunnen tot 15 m TAW reiken, met als uitzondering de Blandijnberg, met zijn 28 m de hoogste top. Het betreft meestal lichte zandleembodems (P-type), afgewisseld met alluviale bodems gaande van lemig zand (S) en zandleem (P) tot klei (U). Door het sterk verstedelijkte landschap valt de oorspronkelijke topografie echter vaak moeilijk te lezen. Op het gewestplan staat de historische kern bijna volledig ingekleurd als woongebieden met cultureel, historische en/of esthetische waarde, met vooral op de rand enkele parkgebieden.

Archeologische nota

De morfologie van de omwalde stad Gent, midden 19de eeuw, weerspiegelt in grote lijnen de stadsontwikkeling zoals die evolueerde van een kleine handelsnederzetting of *portus* bij de Schelde (wellicht late 9de eeuw) tot een van de grootste laatmiddeleeuwse binnenlandsteden in Noordwest-Europa (Decavele e.a. 1989; Boone & Deneckere 2010). De laatmiddeleeuwse fortificatie werd tussen de 16de en de late 18de eeuw herhaaldelijk aangepast aan nieuwe krijgstechnieken: bastions en buitenbolwerken vervingen de oudere middeleeuwse verdedigingselementen (Capiteyn e.a. 2007).

Gent heeft echter ook een belangrijk pre-middeleeuws verleden. De gunstige geografische ligging met zandige hoogten nabij de samenloop van de twee belangrijke rivieren, oefende al vele duizenden jaren voor onze tijdrekening aantrekking uit op de mens. Verspreid over het hele areaal vinden archeologen sporen terug uit de steentijden, de metaaltijden en de Romeinse tijd (Declercq & Laleman 2010). Zo werd onder meer in de buurt van de Sint-Pietersabdij een verzameling vuurstenen werktuigen opgegraven die de aanwezigheid bevestigen van omstreeks 9600-9000 v. Chr. rondtrekkende mensen. Op het Goudenleeuwplein werden vuurstenen werktuigen en ceramiek aangetroffen, die naar het neolithicum verwijzen. In het hele stadscentrum komen regelmatig vondsten tevoorschijn, die te interpreteren zijn als restanten van nederzettingen uit de protohistorie en de Romeinse tijd. De belangrijkste concentraties Romeinse vondsten binnen de latere stad kwamen aan het licht bij het rivierenknooppunt en overbruggen de periode van de 1ste tot de 4de eeuw.

Binnen de afgebakende stadskern van Gent, voornamelijk op de Zandberg en zijn uitlopers en langsheen de Schelde werden sporen van vroegmiddeleeuwse aanwezigheid vastgesteld (Declercq & Laleman 2010). Hoe fragmentarisch ook, elke registratie van die pre- en vroegmiddeleeuwse getuigen is niet alleen belangrijk voor de reconstructie van het verste verleden in de regio Gent, maar is ook van groot belang voor de reconstructie van de oorsprong en de vroegste ontwikkelingen in de stadswording van Gent. In de eeuwenlang dichtbebouwde stad is het niet evident om sporen van dit verre verleden terug te vinden.

De stichting van twee kloosters in het begin van de 7de eeuw beïnvloedde in sterke mate de verdere ontstaansgeschiedenis van de stad (Declercq 1997; Declercq & Laleman 2010). Tot aan de Noormanneninvallen in de 9de eeuw had het Gandaklooster, de voorloper van de latere Sint-Baafsabdij, een belangrijke functie. Bij dit klooster bevond zich wellicht een nederzetting van bovenlokaal belang, namelijk Ganda, hoofdplaats van de Gentgouw of *pagus Gandensis*. Het tweede, wellicht ook oudste klooster, bevond zich op de Blandijnberg en staat bekend als *Blandinium* of de latere Sint-Pietersabdij (Declercq 1997; Bru & Vermeiren 2010). De twee kloosters en het er omheen ontstane dorp werden in de late middeleeuwen binnen de stadsomwalling opgenomen.

De landbouwoverschotten op beide kloosterdomeinen hebben geleid tot de ontplooiing van de eerste middeleeuwse handelsstad in de latere 9de en 10de eeuw (Declercq & Laleman 2010; Laleman 2011). Dit omwalde areaal met een oppervlakte van zowat 6 hectare sloot aan op de Schelde. In het centrum van deze middeleeuwse kernstad verrees de eerste stadskerk, gewijd aan Johannes, Bavo en Vaast, de latere Sint-Baafskathedraal. Vanaf het midden van de 10de eeuw breidde de handelsnederzetting zich uit. Een belangrijke stimulans ging uit van de graven van Vlaanderen die de residentie in het belangrijkste economische centrum van het graafschap Vlaanderen uitbouwden op de westelijke oever van de Leie. Omheen een areaal van zowat 80 hectare werd omstreeks 1100 een grachtengordel als (tweede) stadsomwalling aangelegd en plaatselijk met stenen fortificaties bijkomend versterkt (Laleman & Stoops 1996). Binnen dit stedelijke gebied, bekend als de Kuip, waren vele tientallen stenen huizen "hoog als torens", wat leidde tot de duiding als middeleeuws Manhattan (Laleman & Raveschot 1991; Laleman 1999). De uitbreiding van de stad is ook te volgen in de oprichting van nieuwe parochies: Sint-Jacob in 1093, Sint-Michiel voor 1105, Sint-Niklaas voor 1120. Maar ook buiten de omwalling woonden mensen: wijken met een afzonderlijk stedelijk statuut, adellijke hoven met opper- en voorhof, religieuze instellingen met hun landelijke afhankelijkheden. Een deel van die middeleeuwse bewoning werd in de laatmiddeleeuwse omwalling opgenomen. In de loop van de 13de eeuw kon Gent immers tal van deelgebieden in diverse etappes verwerven en aan de toenmalige stad toevoegen. Omstreeks 1300 ontstond dan een nieuwe omwalling van zowat 13 kilometer omheen een gebied van 644 hectare (Boone & Deneckere 2010). De begrenzing mag echter niet doen vergeten dat ook daarbuiten mensen woonden en nederzettingen gelegen waren. Tot ongeveer 1 mijl buiten de omwalling ressorteerden de mensen nog

onder stedelijke bevoegdheid en jurisdictie. Verderaf speelden andere landheren een rol. Vanaf het begin van de 14de eeuw werd de Plaetse (latere Botermarkt) het administratieve centrum van de middeleeuwse stad. Het Belfort, de schepenhuisen, het schuttershof van Sint-Joris onderstreepten de stedelijke identiteit van de toenmalige grootstad Gent. Diverse andere markten en pleinen zoals de Korenmarkt en de Vrijdagmarkt kregen vorm om de talrijke economische en commerciële functies de nodige omkadering te bezorgen.

Het moeilijk te ontwarren rivierenet en de ingrepen daarop om de waterstanden in de stad te beheersen, hebben gedurende de middeleeuwen de lay-out van de stad sterk beïnvloed (Laleman 2011). De waterwegen zijn tevens een gidsfossiel om middeleeuwse productieplaatsen en ambachtelijke activiteiten te herkennen of op te sporen. De machtsstrijd tussen het centrale gezag en de steden leidde in Gent tot de Carolijnse Concessie van 1540 (Boone & Deneckere 2010). De Sint-Baafsabdij werd afgeschaft en maakte plaats voor een gebastioneerde versterking, het nieuw Kasteel (later Spanjaardenkasteel). De stadsvestingen ondergingen belangrijke wijzigingen. Het oude corporatieve systeem werd opgedoekt. Veel stedenbouwkundige ingrepen uit die tijd en de daaropvolgende eeuwen kunnen enkel nog met archeologisch onderzoek worden gereconstrueerd.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

De stedelijke ruimte bewaart sporen van samenlevingen die daar achtereenvolgens aanwezig waren en deze ruimte aan hun noden hebben aangepast. Ze is met andere woorden het resultaat van een complex levenstraject waarbij de invulling veranderlijk was naar gelang de sociaal-economische, maatschappelijke en institutionele context.

Meer nog dan bij dorpen hebben stadsplattegronden een cumulatief karakter en verschillende fasen. De meeste steden zijn niet als geheel gepland, maar hebben vaak een oude nederzettingkern die teruggaat op een oude burcht of abdij, een economische infrastructuur of andere. Soms kunnen deze zelfs refereren naar een oudere, vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid.

Het gebruik van de 19de-eeuwse kadaasterkaart (gereduceerd kadaaster) als bron voor het onderzoek naar de historische gelaagdheid van een stad wordt gesuggereerd omdat deze een tijdsbeeld geeft van net voor de industrialisering en omdat dit de eerste nauwkeurige versie van het kadaaster is met perceelsaanduiding. De oorspronkelijke perceelsindeling van een stad is een relatief stabiel element in de plattegrond, die vaak een prestedelijke oorsprong kent. Ondanks de processen van herverdeling blijven oude bezitsgrenzen en straatpatronen toch lang zichtbaar in het stedelijke landschap. De historische stedelijke kernen zijn immense archeologische sites en behoren tot de meest uitgebreide en complexe sites ter wereld, zowel in extensie als in stratigrafie. Tegelijkertijd zijn deze sites door permanente verstedelijking en stedelijke ontwikkeling ter plaatse zwaar bedreigd.

Wat betreft de afbakening wordt er traditioneel van uitgegaan dat de aanwezige versterkingen in de eerste plaats louter defensieve structuren waren en als dusdanig infrastructuur met een zware belemmerende invloed op de stadsontwikkeling. Hieruit volgt de constructie om de stadswallen te beschouwen als grenzen aan de stadsgroei en dus als bepaling van stadsfasen. De stadswallen vormen een belangrijk onderdeel van de stedelijke identiteit en zijn als zodanig actieve componenten en bepalend voor de conceptuele stedelijke ruimte vóór de industriële periode en dus ook betekenisvol als afbakening van de complexe archeologische sites die onze steden zijn.

Omwille van al deze redenen wordt de grens van de archeologisch complexe en waardevolle ruimte vastgelegd op de buitenste afbakening van de stadsgracht rond de wallen en muren. De grachten bieden bovendien goede bewaringscondities voor organisch stedelijk afval. In een aantal gevallen werden de laatmiddeleeuwse muren tussen de 16de en de 18de eeuw vervangen door bastions en Vaubanversterkingen. De vergelijking met oudere stadsplannen laat ons echter steeds zien dat deze latere omwallingen ook de volledige laatmiddeleeuwse ruimte omvatten.

Het intekenen van de kernen gebeurde vanuit de ruimste perceelsafbakening en rekening houdende met belangrijke fysieke grenzen. Deze afbakening zal zich in de eerste plaats concentreren op de begrenzingen die zichtbaar zijn op de kaart, zoals stadsmuren, omwalling, stadsgrachten. Ook de open ruimtes tussen de bebouwde kern en strategische elementen zoals de rivieroever zullen mee opgenomen worden. Op deze manier zijn we honderd procent zeker dat de afbakening van de historische stedelijke kernen in Vlaanderen dekkend is voor de volledige zone met complex stadsarcheologisch erfgoed (Tys e.a. 2010).

Waardering

Beschrijving van inhoudelijke erfgoedwaarden (optioneel)

* Wetenschappelijk potentieel: De mate waarin de afgebakende archeologische zone kan bijdragen tot nieuwe kennisontwikkeling over het verleden.

Als historische kern van de grootste middeleeuwse stad van Vlaanderen, is het wetenschappelijke archeologische en historische potentieel gigantisch groot.

* Archeologische en/of landschappelijke context: De meerwaarde op grond van de (ruimere) archeologische en/of landschappelijke context waarin de afgebakende archeologische zone zich bevindt.

Naast zijn onbetwiste meerwaarde als grote middeleeuwse stad is de ligging van Gent aan de samenvloeiing van Schelde en Leie ook van groot belang in zijn pre-middeleeuwse en landschappelijke potentieel, zoals talrijke vondsten uit het verleden reeds aantoonde.

* Representativiteit: De mate waarin de afgebakende archeologische zone kenmerkend is voor een bepaalde geografische regio en/of periode (voorbeeldfunctie).

Gent is zeer representatief voor het fenomeen van de stadsontwikkeling en de stadsarcheologie.

* Zeldzaamheid: De mate waarin de afgebakende archeologische zone uniek is binnen een bepaalde geografische regio en/of voor een bepaalde periode.

Het feit dat Gent een van de grootste middeleeuwse steden was in noordwest-Europa in de 13de eeuw benadrukt zijn

unieke plaats in Vlaanderen als economisch en politiek centrum van de late middeleeuwen.

Beschrijving van belevingswaarden (optioneel)

* Waarneembaarheid: De mate waarin de afgebakende archeologische zone visueel herkenbaar is in het landschap en nog een band heeft met de zichtbare omgeving.

/

* Herinnering: De mate waarin de afgebakende archeologische zone voor een gemeenschap een herinnering oproept aan het verleden.

Zijn grootse historische verleden

Aanbevelingen voor de aanpak bij (voor)onderzoek of bij in situ beheer (optioneel)

* Wat zijn aandachtspunten bij onderzoek in deze zone?

/

* Welke methodiek wordt het best aangewend bij terreinonderzoek?

/

* Zijn er latente bedreigingen (vb. landgebruik, erosie) en eventueel aanbevelingen in dit verband?

/

Bibliografie

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

BOONE M. & DENECKERE G. (red.) 2010: *Gent. Stad van alle tijden*, Mercatorfonds, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2009: *Archeologisch onderzoek in Gent 2000-2009*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 3, Gent

BRU M.-A. & VERMEIREN G. 2010: *Onder het Sint-Pietersplein Gent. Van hoogadellijke begraafplaats tot parking*, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2010: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2010*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 4, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2012: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2011*, Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent, reeks 2, 5, Gent.

CAPITEYN A., ANTHEUNIS G., CALLE S., CHARLES L. & LALEMAN M.C. 2007: *Historische atlas van Gent: een visie op verleden en toekomst*, Amsterdam.

CHARLES L., DE VUYST W., ERVYNCK A., EVERAERT G., LALEMAN M.C. & LAPORTE D. (red.) 2000: Het prinselijk hof ten Walle in Gent, *Jubileumuitgave Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent*, Gent.

DECAVELE J., BALTHAZAR H., BOONE M., GEENS G. & COPPEJANS-DESMEDT H. 1989: *Gent. Apologie van een rebelse stad*, Antwerpen.

DECLERCQ G. (red.) 1997: *Ganda & Blandinium. De Gentse abdijen van Sint-Pieters en Sint-Baafs*, Gent.

DECLERCQ G. & LALEMAN M.C. 2010: Archeologie van de stedelijke ruimte. In: BOONE M. & DENECKERE G. (red.), *Gent. Stad van alle tijden*, Gent, 18-49.

LALEMAN M.C. 1990 : Archeologische en historische visies op het ontstaan en de vroegste ontwikkeling van Gent in confrontatie. II. Een archeologische visie. In : *Ontstaan en vroegste geschiedenis van de middeleeuwse steden in de zuidelijke Nederlanden. Een archeologisch en historisch probleem*. Handelingen van het 14de Internationaal Colloquium, Spa 6-8 sept. 1988, Historische uitgaven reeks in-8, 83, Brussel, 305-315.

LALEMAN M.C. 1999: Enkele aspecten van stedelijke ontwikkeling in Gent: percelen, huizen en bewoners. In: CARMIGGELT, A., HOEKSTRA T.J., VAN TRIERUM M.C. & DE VRIES D.J. (eds.) 1999: *Rotterdam Papers 10. A contribution to medieval and post-medieval archaeology and history of building*, Rotterdam, 143-153.

LALEMAN M.C. 2000: Espaces publics dans les villes flamandes au moyen âge : l'apport de l'archéologie urbaine. In: BOONE M. & STABEL P. (eds.): *Shaping urban identity in Late Medieval Europe*, Studies in urban social, economic and political history of the Medieval and early modern Low Countries 11, Leuven, 25-41.

LALEMAN M.C. 2011: Gent: de ontwikkeling van een stad aan de samenloop van Leie en Schelde. In: DELIGNE C. & SOENS T.(ed.), *Steden en water*. Jaarboek voor ecologische geschiedenis 2010, 9-32.

LALEMAN M.C. & RAVESCHOT 1991: *Inleiding tot de studie van de woonhuizen in Gent. Periode 1100-1300. De kelders*, Verhandelingen van de Kon. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België 53, Brussel.

LALEMAN M.C. & STOOPS G. 1996: Ontwikkeling en verdediging in Gent. Een beknopt overzicht van de stadsarcheologische bijdrage ca. 9de-17de eeuw. In: VAN ROEYEN, J.-P. (ed.), *Uit Vlaamse bodem. 10 archeologische verhalen*, Sint-Niklaas, 120-140.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.

VERHULST A. 1999: *The rise of cities in North-West Europe*, Cambridge.

Is beschermd als

- Historische stadskern van Gent

maakt deel uit van

- Gent

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140021>

Auteurs

De Groote, Koen, Laleman, Marie Christine

Unesco werelderfgoed bufferzone: Belfort, lakenhal en Mammelokker: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone 04-12-1999 tot heden

Beknopte karakterisering

Typologies [belforten](#), [gevangenissen](#), [lakenhallen](#)

Styles [gotiek](#)

Dating [14de eeuw](#), [derde kwart 17de eeuw](#), [tweede kwart 15de eeuw](#), [tweede kwart 18de eeuw](#), [vierde kwart 19de eeuw](#), [vóór WO I](#)

Betrokken personen

- [Cruyl, Lieven \(Ontwerper\)](#)
- [De Waele, Jozef \(Ontwerper\)](#)
- [Roelandt, Louis \(Ontwerper\)](#)
- ['t Kindt, David \(Ontwerper\)](#)
- [Vaerwyck, Valentin \(Ontwerper\)](#)
- [Van Assche, Auguste \(Ontwerper\)](#)
- [Van Assche, Simon \(Ontwerper\)](#)
- [Van Rysselberghe, Charles \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Het belfort, de lakenhal en de Mammelokker (voormalige stadsgevangenis) zijn erkend als werelderfgoed. De binnenstad van Gent werd als bufferzone rond deze gebouwen afgebakend.

Het [volledige dossier](#) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

is de omvattende aanduiding van

- [Belfort](#)
- [Lakenhal](#)
- [Stadsgevangenis](#)

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15013>

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2019-0092234	Datum opzoeking:	25/04/2019
Referentienummer:	MDK 3863	Zoekdata:	Hubert Frère-Orbanlaan 304, 9000 - Gent
Perceel:	44804D2888/00D002		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 4 AFD, sectie D met perceelnummer 2888/00D002 [44804D2888/00D002]
